

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Don Boscocollege te KORTRIJK

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 34793
Instelling Don Boscocollege
Directeur Tuur OTTEVAERE
Adres Don Boscolaen 30 - 8500 KORTRIJK
telefoon 056-26.50.50
fax 056-26.50.53
e-mail info@donboscocortrijk.be
website http://www.donboscocortrijk.be

Bestuur van de instelling VZW Don Bosco Onderwijscentrum
Adres Don Boscolaen 15 - 3050 OUD-HEVERLEE

Scholengemeenschap SGKSO Groeninge
Adres Diksmuidekaai 6 - 8500 KORTRIJK
CLB Vrij CLB Groeninge
Adres Kasteelstraat 27 - 8500 KORTRIJK

Dagen van het doorlichtingsbezoek 05-11-2012, 06-11-2012, 07-11-2012, 08-11-2012,
09-11-2012

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 09-11-2012

Datum bespreking verslag met de instelling 04-12-2012

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Herman Ros
Teamleden Gino Malfait
Jan Meers
Yolanda Warson

Deskundige(n) behorend tot de nihil
administratie
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS.....	6
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Duits in het specifiek gedeelte van de derde graad aso Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen, Moderne talen-wiskunde (D/2006/0279/030)	7
3.1.1.2 Economie in de tweede graad aso Economie (D/2006/0279/0279/050) en in de derde graad aso Economie-moderne talen, Economie-wetenschappen en Economie-wiskunde (D/2006/0279/051).....	8
3.1.1.3 Engels in de basisopties Latijn en Moderne wetenschappen (D/2011/7841/002)	10
3.1.1.4 Engels in de basisvorming en het specifiek gedeelte van de derde graad aso Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en Moderne talen-wiskunde (D/2006/0279/041).....	11
3.1.1.5 Muzikale opvoeding in de eerste graad (D/2009/7841/029).....	13
3.1.1.6 Wiskunde in het aso van de tweede graad, Wetenschappen (D/2002/0279/047) en in het aso van de derde graad, Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen en Moderne talen-wetenschappen (D/2004/0279/020)	15
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Professionalisering	18
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	18
4.2 Begeleiding.....	19
4.2.1 Leerbegeleiding	19
4.3 Evaluatie.....	20
4.3.1 Evaluatiepraktijk	20
4.3.2 Rapporteringspraktijk	21
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	25
6.1 Wat doet de school goed?.....	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	25
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG	26
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	26
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van structuuronderdelen om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan. Hierbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Don Boscocollege heeft een breed aanbod van het studiegebied aso en een eerste graad met basisopties die aansluiten bij zijn aso-studierichtingen. De school heeft een homogene schoolbevolking met goede onderwijskansen. Een aanzienlijk deel van de leerlingen stromen vlot door in de eigen school en ronden hun schoolloopbaan in het Don Boscocollege succesvol af, waarna zij hun studies vervolgen in het hoger onderwijs. Daar behalen ze resultaten die schommelen rond de Vlaamse referentiewaarden.

Het erkenningsonderzoek gebeurde op basis van een representatief staal van vakken uit de basisvorming (Engels, muzikale opvoeding en wiskunde) en het specifiek gedeelte (Duits, economie en Engels). Met uitzondering van Engels in de derde graad van de pool Moderne talen worden de onderwijsdoelstellingen in de onderzochte structuuronderdelen voldoende gerealiseerd. De school besteedt ook ruime aandacht aan de brede harmonische vorming.

De school werkt vanuit een duidelijke visie op onderwijs die geïnspireerd is op het salesiaanse opvoedingsmodel. Zij zorgt voor een brede implementatie ervan in de schoolcultuur en meer bepaald in haar zorgbeleid dat sterk inzet op een positief leer- en leefklimaat en leerbegeleiding. De school slaagt er goed in om haar visie op zorg te realiseren door preventief te werken aan de motivatie en betrokkenheid van de leerlingen en curatief te ondersteunen wanneer nodig. Zij volgt dit proces nauwgezet op en stuurt bij wanneer acties niet het verwachte effect sorteren.

Haar personeelsbeleid staat ook in belangrijke mate in het teken van de verankering van het pedagogisch project. Een onderdeel daarvan is de deskundigheidsbevordering die zich ook situeert op het niveau van het algemeen pedagogische en vakdidactische. Het nascholingsbeleid is gebaseerd op een behoefteanalyse en wordt ondersteund door een coördinator. De deelnemingsgraad aan nascholing is hoog, maar de spreiding over de vakken is ongelijk. Wat nog ontbreekt in het nascholingsbeleid is de aandacht voor doeltreffendheid. De school heeft slechts een beperkt zicht op de multiplicatie en implementatie van gevolgde nascholing.

De school slaagt er minder goed in de kernwaarden van haar pedagogisch project om te zetten in schoolspecifieke doelen op het vlak van haar evaluatie- en rapporteringspraktijk. Zij hanteert een evaluatiesysteem dat niet aansluit bij de leerlinggerichte schoolvisie en het competentie leren dat de leerplannen propageren. Ook wat de rapportering betreft, staat de school aan het begin van een ontwikkelingstraject. In haar zoektocht naar een passender evaluatiemodel heeft zij een traject opgestart dat er veelbelovend uitziet, maar waarvan het succes in grote mate zal afhangen van de dynamiek van de vakgroepen. Die is zwak ontwikkeld.

De aansturing die de schoolleiding aan de vakgroepwerking heeft gegeven, is vooralsnog niet krachtig genoeg gebleken. De motiverende en inspirerende leiderschapsstijl mondt uit in professionele taakbekommernis bij het schoolteam en maakt leerlingen, ouders en personeelsleden deelachtig aan de participatieve schoolcultuur, maar leidt slechts op beperkte schaal tot schoolbrede en vakspecifieke referentiekaders voor een aantal onderwijskundige processen. De sfeer van verbondenheid die de school uitademt, vertaalt zich te weinig in gelijkgerichte professionele samenwerking.

De school beschikt over voldoende zelfevaluerend vermogen om zich bewust te zijn van deze beperking en neemt zich voor ontwikkelingen op gang te brengen die resulteren in een doeltreffender vakgroepwerking. Zij wordt dan ook in staat geacht om de onvoldoende leerplanrealisatie voor Engels in de pool Moderne talen op eigen kracht bij te sturen en de evaluatie een competentiegerichtere invulling te geven.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	muzikale opvoeding	
Graad 1 Latijn	Engels, muzikale opvoeding	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Engels, muzikale opvoeding	
Graad 2 ASO Economie		economie
Graad 2 ASO Wetenschappen	wiskunde	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels	Duits, economie, Engels
Graad 3 ASO Economie-wetenschappen	wiskunde	economie
Graad 3 ASO Economie-wiskunde		economie
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels	Duits, Engels
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	wiskunde	
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Engels, wiskunde	Duits, Engels
Graad 3 ASO Moderne talen-wiskunde	Engels	Duits, Engels
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde		

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Duits in het specifiek gedeelte van de derde graad aso Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen, Moderne talen-wiskunde (D/2006/0279/030)

Voldoet

Met een kwaliteitsvol onderwijsaanbod dat geënt is op de leerplandoelen wordt een goed studiepeil bereikt.

Onderwijsaanbod De vier vaardigheidsvelden worden evenwichtig geïntegreerd in het leerstofaanbod en de taalkundige component wordt functioneel behandeld in dienst van de vaardigheidsontwikkeling. Daarbij wordt een overwogen keuze gemaakt tussen actief en passief taalgebruik. Spreken en schrijven worden geoefend aan de hand van gevarieerde functionele taaltaken. De luistervaardigheid wordt ontwikkeld door het vlotte en verzorgde taalgebruik van de leraren en het consequent gebruik ervan in hun interactie met de leerlingen. Daarnaast wordt de leerlingen authentiek luister- en leesmateriaal aangeboden. Zij leren daarbij de strategieën gebruiken die passen bij de tekstsoorten. Er is ook veel aandacht voor intercultureel leren.

Evaluatiepraktijk In de puntenstructuur van de proefwerken verhouden kennis en vaardigheden zich op evenwichtige wijze. Dit evenwicht gaat evenwel verloren door de toetsing voor dagelijks werk waarin de vaardigheden sterk ondervertegenwoordigd zijn. De evaluatiegegevens voor dagelijks werk zijn weinig transparant.

De evaluatie van de taalkundige component wordt overwegend contextueel ingebed en bestrijkt de verschillende taxonomische niveaus van een geïntegreerde evaluatie, al is er in dit verband nog een groeimarge.

Rapporteringspraktijk De rapportering is uitsluitend cijfermatig. Toetsresultaten worden gecommuniceerd via een toetsenmap, maar er is geen schriftelijke toelichting bij de leerprestaties.

Leerbegeleiding Het positieve klasklimaat en de motiverende onderwijsstijl stimuleren de betrokkenheid van de leerlingen. Zij worden met activerende taaltaken uitgenodigd om te participeren aan het onderwijsleerproces. De professionele taakbekommernis van de leraren manifesteert zich zowel in het preventieve luik (beginsituatiebepaling, studietips) als in het curatieve luik (remediëring, uitgebreide feedback op toetsen) van de leerbegeleiding.

Uitrusting Het uitrustingsniveau voor talen wordt progressief verbeterd, al is er nog een groeimarge. De leraren maken in ieder geval optimaal gebruik van de aanwezige leermiddelen. Via het elektronisch leerplatform worden de leerlingen ondersteund in het leerproces.

Deskundigheidsbevordering Na een periode van stilstand heeft de vakgroep een interne dynamiek ontwikkeld die de belofte inhoudt van een kwaliteitsvol en samenhangend curriculum. De leraren zijn zeer ontvankelijk voor initiatieven die hun competenties verder kunnen ontwikkelen.

3.1.1.2 Economie in de tweede graad aso Economie (D2006/0279/0279/050) en in de derde graad aso Economie-moderne talen, Economie-wetenschappen en Economie-wiskunde (D/2006/0279/051)

Voldoet

De leerplandoelstellingen voor economie in de tweede en in de derde graad worden in voldoende mate gerealiseerd. Alle leerinhouden komen aan bod en er worden voldoende banden met de economische werkelijkheid gelegd.

Onderwijsaanbod In de tweede graad maken de leerlingen aan de hand van een ondernemersinterview en de mini-miniononderneming (II,1) en een bedrijfsanalyse (II,2) op een levendige en praktische manier kennis met de onderneming en het ondernemerschap. Daardoor verwerven ze de vaardigheden om hun kennis en inzicht doelgericht toe te passen. Er is voldoende aandacht voor actualiteit in de klas. Met krantenartikels, quizvragen en presentaties voor de klas worden leerlingen uitgedaagd en wordt hun nieuwsgierigheid geprikkeld. Een aandachtspunt is de evenwichtige tijdsverdeling over de verschillende thema's. Het boekhoudkundige gedeelte komt in II,1 te beperkt aan bod. In II,2 krijgt de rol van de overheid en van de Europese Unie te weinig aandacht.

In de derde graad krijgt de leerstof algemene economie, conform het leerplan, een meer analytisch karakter. Leerlingen leren nadenken en redeneren over complexere economische verschijnselen en mechanismen. In het luik bedrijfswetenschappen komen de verschillende dimensies - de onderneming en het ondernemen - vrij evenwichtig aan bod. Aansluitend worden voldoende toepassingen gemaakt. Probleemoplossend leren gebeurt zowel voor algemene economie als voor bedrijfswetenschappen met opdrachten vanuit concrete en actuele contexten.

In beide graden zijn de ICT-opgaven te beperkt. Het rekenblad wordt, met uitzondering van de gebundelde opdrachten, tijdens de lessen niet gebruikt. Te veel aandacht gaat naar rekenoefeningen (formules, tabellen). Grafieken worden handmatig uitgetekend. Dat is omslachtig, zodat weinig tijd overblijft om conform het leerplan de resultaten te vergelijken en te beredeneren.

De realisatie van de specifieke eindtermen voor de onderzoekscompetentie staat nog niet op punt. Pas in het huidige schooljaar werden daarvoor nascholingen gevolgd, zodat nu pas van een bewuste en doelgerichte realisatie sprake is.

In de tweede graad krijgen deelaspecten van de onderzoekscompetentie (informatie verzamelen, ordenen en bewerken, conclusies rapporteren) aandacht in leerboektoepassingen en in persoonlijke werkjes. In de derde graad worden doorheen de behandeling van de verschillende hoofdstukken opdrachten gegeven, die de leerlingen zelfstandig tijdens de lessen of thuis

uitvoeren. Er is nog een groeimarge met betrekking tot het leren formuleren van onderzoeksvragen, het gebruik van een stappenplan met logboek, uitgaande van een beheersbare probleemstelling, en de confrontatie van de resultaten met andere standpunten (SET 18). De leerlingen maken kennis met de complexiteit van het ondernemersgebeuren aan de hand van een bedrijfsspel, wat bijdraagt tot de realisatie van de specifieke eindtermen voor onderzoekscompetentie (SET 16, 17 en 18). Doordat het bedrijfsspel wordt aangeboden in de reguliere lessen tijdens het derde trimester, niet in de vrije ruimte, zoals het leerplan suggereert, blijft weinig tijd over voor de exploratie van interactieve werkvormen en de ontwikkeling van zelfsturend en probleemoplossend leren.

Deskundigheidsbevordering Het vakoverleg is nog te zeer beperkt tot organisatorisch overleg (praktisch en administratief) met een opsomming van projecten, afspraken en desiderata. Een inhoudelijke samenwerking met een grondige leerplanstudie en verwijzing naar actief en constructief leren met opbouw van moeilijkheidsgraad (cf. leerplan) en gekoppeld aan de evaluatie ontbreekt.

Uitrusting Er is geen vaklokaal voor economie. De leslokalen zijn uitgerust met een computer, een beamer en scherm en er is toegang tot het internet. De ICT-ondersteuning voldoet niet: de computerlokalen en het openleercentrum zijn slechts beperkt toegankelijk of reserveerbaar wegens de hoge bezettingsgraad door andere vakken. De leerlingen kunnen daardoor in onvoldoende mate gebruikmaken van de computers en het internet, telkens daaraan behoefte is. Daarom worden in beide graden de ICT-opdrachten gebundeld en enkele keren per trimester in het openleercentrum of in de computerklas uitgewerkt, wat ingaat tegen de leerplanvisie. Een informatie- en documentatiepunt ('Mediargus') is in de school aanwezig, maar daarvan wordt onvoldoende gebruikgemaakt. Ook wordt het elektronisch leerplatform nog niet gebruikt om het leerproces te ondersteunen. De grote lesgroepen zijn niet bevorderlijk voor de realisatie van de leerplandoelstellingen.

Leerbegeleiding In alle lesgroepen heerst een gedisciplineerd leerklimaat. Er is voldoende aandacht voor leren leren. Leraren geven individuele ondersteuning tijdens het lesgebeuren. Instromers met weinig of geen economische achtergrond worden aan de hand van een instroompakket bijgewerkt. Overhoringen en examens worden behoorlijk geremedieerd en indien nodig worden extra toepassingen aangeboden. De informatie naar de ouders is beperkt. Er zijn geen vakcommentaren op de rapporten en het verzamelblad voor het dagelijks werk is beperkt tot de vermelding van de punten.

Evaluatiepraktijk In beide graden worden de leerlingen frequent over de leerstof en over de actualiteit getoetst, waardoor ze ertoe worden aangezet regelmatig te studeren en de actualiteit bij te houden. Voor de persoonlijke opdrachten wordt gewerkt met observatieschema's en 'peer evaluation'. Procesbegeleiding met woordrapport en het bijhouden van een logboek komt niet algemeen aan bod. Het dagelijks werk bestaat voor een deel uit opdrachten voor de onderzoekscompetentie, die echter nog te weinig gewicht krijgen in het eindresultaat. De examens zijn vrij traditioneel en cognitief maar van een behoorlijk niveau. Actualiteit wordt in de

examen vragen opgenomen. Wat de toepassingen betreft, worden nog te veel rekenvaardigheden getoetst (uitrekenen van tabellen, formules) in plaats van het beredeneren van cijferresultaten. Sommige toepassingen overlappen elkaar. In de beide graden wordt de computer niet ingezet en er wordt niet gebruikgemaakt van het rekenblad. Er is hergebruik van vragen, waardoor hun validiteit in het gedrang kan komen. De leerlingen worden goed voorbereid op de examens en behalen voldoende tot goede resultaten.

3.1.1.3 Engels in de basisopties Latijn en Moderne wetenschappen (D/2011/7841/002)

Voldoet

Door het onderwijsaanbod doelgericht te enten op het nieuwe leerplan, worden de leerplandoelen vanaf dit schooljaar voldoende gerealiseerd.

Onderwijsaanbod Waar vorig schooljaar het onderwijsaanbod nog onvoldoende gericht was op de realisatie van het leerplan, wordt vanaf dit schooljaar een geslaagde omslag gemaakt naar het nieuwe leerplan. Dit resulteert in een betere integratie van de taalkundige component in het vaardigheidsonderwijs en van de vaardigheden onderling. Er is ook explicietere aandacht voor taalleerstrategieën. De aandacht voor taalfuncties en de interculturele component was reeds voldoende aanwezig, maar wordt nu meer geïntegreerd in zinvolle taaltaken. Een betere aansluiting bij de tekstsoorten die het leerplan vermeldt, is nog een aandachtspunt. Met name voor de schrijfvaardigheid blijven nog een aantal tekstsoorten onbehandeld. De ontwikkeling van de luistervaardigheid wordt bevorderd door het vlotte en verzorgde taalgebruik van de leraren en het consequent gebruik ervan in hun interactie met de leerlingen.

Evaluatiepraktijk De frequente toetsing staat garant voor een betrouwbare evaluatie, maar de puntenverhouding tussen kennis en vaardigheden ondermijnt de validiteit ervan. Daar waar in de puntenstructuur van de proefwerken nog een aanvaardbaar evenwicht tussen de leerplancomponenten wordt bereikt, zijn de resultaten van het dagelijks werk disproportioneel gebaseerd op kennistoetsen en zijn sommige vaardigheden quasi afwezig in de toetsing. De dekking van een aantal tekstsoorten in de evaluatie is minimaal. De puntenverhouding tussen de vaardigheden onderling berust niet op een afgesproken weging.

De evaluatie overstijgt zelden het reproductieniveau. Dit manifesteert zich in contextloze oefeningen, vertalingen en een reproductieve vraagstelling voor cultuur. Vakgebonden attitudes worden niet mee betrokken in de evaluatie.

Rapporteringspraktijk De rapportering is uitsluitend cijfermatig. Toetsresultaten worden gecommuniceerd via een toetsenmap, maar er is geen schriftelijke toelichting bij de leerprestaties.

Leerbegeleiding De professionele taakbekommernis en de dynamische onderwijsstijl van de onderwijsgevende vertalen zich in een positief en geanimeerd leerklimaat. Wanneer zich problemen voordoen in het leerproces, wordt bijgestuurd aan de hand van remediërende initiatieven. De toetscorrectie gaat gepaard met kwalitatieve feedback en foutenanalyse.

Uitrusting De school heeft al inspanningen geleverd om het taalonderwijs materieel te omkaderen, maar er blijft nog een groeimarge wat de multimediale ondersteuning betreft. De uitrusting die al voorhanden is, wordt adequaat ingezet om leerplandoelen te realiseren.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep treedt nog te weinig op als motor van de samenhang in onderwijsaanbod en evaluatiepraktijk. Diepgaander inhoudelijk overleg dringt zich op om het onderwijsaanbod verticaal te stroomlijnen en de evaluatiepraktijk gelijkgericht op de leerplannen te enten.

3.1.1.4 Engels in de basisvorming en het specifiek gedeelte van de derde graad aso Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en Moderne talen-wiskunde (D/2006/0279/041)

Voldoet niet

De leerplandoelen m.b.t. de basisvorming en het specifiek gedeelte worden niet voldoende gerealiseerd. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn onvoldoende afgestemd op het leerplan.

Onderwijsaanbod De taaltaken sluiten onvoldoende aan bij de tekstsoorten die het leerplan voor de verschillende vaardigheden voorschrijft. Over het algemeen leren de leerlingen te weinig strategieën toepassen die het bereiken van de vaardigheidsdoelen bevorderen. Voor spreken en schrijven gaat weinig aandacht naar het proces, maar ligt de nadruk op het product, meer bepaald op de taalkundige aspecten ervan. Voor beide vaardigheden worden nog geen leerbevorderende correctie- en feedbacktechnieken toegepast en worden de beoordelingscriteria (indien aanwezig) niet taxonomisch opgebouwd. Voor de receptieve vaardigheden blijft vaak het beoordelend verwerkingsniveau achterwege. De luistervaardigheid wordt wel bevorderd door het vlot en verzorgd taalgebruik van de leraren en het consequent gebruik ervan in hun interactie met de leerlingen.

In het onderwijsaanbod is er expliciete aandacht voor taalfuncties en doelen m.b.t. de interculturele component. Grammatica en woordenschat worden evenwel onvoldoende opgebouwd in samenhang met de communicatieve vaardigheden. Leerinhouden m.b.t. de taalkundige component worden niet afgewogen op hun communicatieve relevantie. Voor de lexicale component resulteert dit in een gering onderscheid tussen receptieve en productieve woordenschat. Woordenschat wordt niet cyclisch opgebouwd in betekenisvolle contexten.

De aanpak van literatuur is leraarafhankelijk zowel wat het volume als de behandelingswijze betreft. In het laatste leerjaar wordt literatuur niet behandeld als leesvaardigheid, maar overwegend als literatuurgeschiedenis, waarbij het literaire canon centraal staat en weinig aandacht is voor hedendaagse literatuur en literatuur van niet-Britse origine.

De leerplandoelen m.b.t. de specifieke eindtermen worden onvoldoende aangewend om de pool Moderne talen te profileren. Er is enige verbreding van de communicatieve vaardigheden uit de basisvorming, maar niet op een hoger beheersingsniveau. De beoogde verdieping van de reflectie op taal en communicatie, taal en cultuur en taal als systeem komt niet tot

stand. Domeinspecifieke teksten die aansluiten bij het wetenschapsdomein van de andere polen worden niet behandeld. Nogal vrijblijvend worden leerinhouden gekoppeld aan specifieke eindtermen.

In het kader van de realisatie van de specifieke eindtermen m.b.t. de onderzoekscompetentie hanteert de school het alterneringsprincipe, waarbij vorig schooljaar het vak Frans aan de beurt was. Op basis van een concept over methodiek en evaluatie kregen de leerlingen goed gekozen opdrachten. Bij de uitvoering ervan bleef evenwel het formuleren van een onderzoeksvraag achterwege. Dit schooljaar neemt het vak Engels de onderzoekscompetentie voor zijn rekening. Hiervoor werd inderhaast een ontwerp ontwikkeld dat echter nog niet in uitvoering is.

Evaluatiepraktijk In de puntenstructuur van de proefwerken verhouden kennis en vaardigheden zich op evenwichtige wijze, al zijn er leraargebonden verschillen. De verhouding tussen de vaardigheden onderling berust niet op een doelbewuste weging, maar is afhankelijk van toevallige factoren. In het tweede leerjaar van de derde graad komt de luistervaardigheid helemaal niet aan bod in de evaluatie. De toetsing voor dagelijks werk is overwegend kennisgericht en trekt in de totaliteit van de punten de verhouding tussen kennis en vaardigheden scheef. Vakgebonden attitudes worden niet mee betrokken in de evaluatie.

De frequentie van de toetsing waarborgt de betrouwbaarheid van het resultaat. De evaluatie overstijgt echter zelden het reproductieniveau. Dit manifesteert zich in contextloze oefeningen die focussen op één bepaald aspect van taalbeheersing, vertalingen en een overwegend reproductieve vraagstelling voor literatuur en cultuur.

De evaluatie peilt voor de communicatieve vaardigheden niet naar het hoger beheersingsniveau dat in de pool Moderne talen beoogd wordt. Doelen die betrekking hebben op de specifieke eindtermen worden niet expliciet geëvalueerd.

Rapporteringspraktijk De rapportering is uitsluitend cijfermatig. Toetsresultaten worden gecommuniceerd via een toetsenmap, maar er is geen schriftelijke toelichting bij de leerprestaties.

Leerbegeleiding Professionele taakbekommernis en sterke betrokkenheid ten aanzien van leerlingen resulteren in een positief leerklimaat. De dynamiek ervan wordt echter gehinderd door de weinig creatieve omgang met het leerboek en de overwegend leraargestuurde leeromgeving. Er worden weinig onderwijsactiviteiten georganiseerd die bijdragen tot de groei naar zelfgestuurd leren. Hierdoor wordt onvoldoende aangesloten bij de emancipatorische onderwijsvisie van de school.

De bereidheid om leerlingen te ondersteunen in hun leerproces is evenwel in ruime mate aanwezig. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften of tegenvallende leerprestaties krijgen passende begeleiding.

Uitrusting De school heeft al inspanningen geleverd om het taalonderwijs materieel te omkaderen, maar er blijft nog een groeimarge wat de multimediale ondersteuning betreft. De aanwezige ICT-infrastructuur wordt nog niet adequaat geïntegreerd in het taalonderwijs.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep treedt niet op als motor van de samenhang in onderwijsaanbod en evaluatiepraktijk. Gebrek aan gelijkgerichtheid en breuklijnen in de verticale opbouw van het curriculum zijn daarvan het gevolg. Ontwikkelingsmogelijkheden op dat vlak liggen in gezamenlijke leerplanstudie en externe stimuli via deskundigheidsbevordering en begeleiding.

Tussen de vakgroepen Engels en Frans zijn nog geen kruisverbindingen tot stand gekomen die noodzakelijk zijn voor een doelmatige realisatie van de poolgebonden specifieke eindtermen. De ervaring die het vak Frans heeft opgebouwd op het vlak van de onderzoekscompetentie werd door de vakgroep Engels vooralsnog nog niet aangeboord om zich te laten inspireren voor een eigen onderzoeksopdracht.

3.1.1.5 Muzikale opvoeding in de eerste graad (D/2009/7841/029)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet. De leerplanbehandeling is evenwichtig en de leerdoelen worden bereikt. De evaluatie is valide. De inrichting van de muzieklokalen kan aanzienlijk verbeterd worden.

Onderwijsaanbod De leerplanrealisatie vertrekt vanuit degelijke planningsdocumenten die ondersteuning bieden bij de evenwichtige en kwaliteitsvolle leerplanbehandeling. De leerdoelen en leerinhouden inzake de vocale praxis worden vanuit een interessante en boeiende leerlijn behandeld. Dit krijgt bevestiging in het behoorlijk niveau van zingen dat tijdens lesobservaties is vastgesteld en beluisterd. De instrumentale praxis is beperkt uitgewerkt. Dit is vooral het gevolg van het gebrek aan volwaardig uitgeruste muzieklokalen.

Zowel de kijk- als luisterfragmenten zijn goed geselecteerd qua representativiteit, originaliteit en duur en resulteren in een interessante muziekverkenning via een breed scala van muziekstijlen en genres.

Bij de leerplanbehandeling worden heel wat kansen benut om de muziek te kaderen in de muziekcultuur van stad en streek. Deze invulling biedt een mooie intro tot de muziek als venster op de wereld.

De leerplanrealisatie krijgt ook gestalte via schoolconcerten en concertbezoek, veelal in samenwerking met Jeugd en Muziek. Voorts zijn er een aantal vakdoorbrekende initiatieven alsook een aantal interessante bruggen naar de vakoverschrijdende eindtermen.

Zowel het niveau als de diepgang van het verstrekte muziekonderwijs is goed.

Uitrusting De school beschikt over twee lokalen waarin muziekles wordt gegeven. Deze staan evenwel nog veraf van krachtige leeromgevingen voor muziekonderwijs. Het lokaal A001 is voor de volwaardige uitbouw van de instrumentale praxis te klein. Het schoolmeubilair is er aftands, het beeldscherm is klein en er is geen internetaansluiting. Het geheel is weinig uitnodigend voor het verstrekken van kunstzinnig onderwijs. Lokaal D 105 heeft een betere inrichting. Toch moet ook dit lokaal nog aanzienlijk geoptimaliseerd worden qua voorziening van instrumenten en ondersteunende infrastructuur ten behoeve van het vitaal en attractief musiceren.

Evaluatiepraktijk De school kiest voor permanente evaluatie. Deze keuze leunt goed aan bij het leerplanconcept en wordt degelijk ingevuld. De evaluatiepraktijk is valide omdat nagenoeg alle leerdoelen, leerinhouden en vakattitudes aan de orde zijn. Het evalueren van de instrumentale praxis is, bij gebrek aan volwaardige muzieklokalen, erg beperkt.

De toetsen en taken worden behoorlijk bijgehouden in een daartoe bestemde map. Het nazicht van toetsen en taken door zowel de leraar als de ouders is voortreffelijk.

Bij het schriftelijk evalueren is het aantal luistervragen te beperkt. De puntenverdeling is niet steeds opgenomen. Naar opmaak vertonen de toetsen aanzienlijke leraargebonden verschillen.

Nazicht leert dat de leerlingresultaten voor muzikale opvoeding variëren van behoorlijk tot heel goed.

Leerbegeleiding Uit lesobservaties blijkt binnen de muziekles een kwaliteitsvolle interactie. Er worden leerrijke en verrijkende onderwijsleergesprekken gevoerd met heel wat aandacht voor het benutten van de reeds verworven kennis over muziek. Dit draagt eveneens bij tot het realiseren van de leerdoelen m.b.t. het verwoorden of spreken over muziek. Er is voldoende afwisseling qua muzikale omgangsvormen en het geheel resulteert in een goed evenwicht van muziekbeleving en muziekplezier, gekoppeld aan het verruimen van de muziekkennis.

Deskundigheidsbevordering Er worden voldoende inspanningen geleverd voor het volgen van vakgerichte nascholing. De muziekleraren sluiten verder aan bij een vakgroep kunstzinnige vorming waarvan ook de leraren plastische opvoeding en esthetica deel uitmaken. Deze samenstelling biedt ongetwijfeld een interessant forum voor kunsteducatie op schoolniveau, maar levert weinig meerwaarde op voor de verdieping van het muziekonderwijs. Dit blijkt ook uit de verslaglegging van de respectieve vakgroep. Het uitwisselen en bestuderen van de aanwezige en specifieke expertise inzake muzikaleducatie krijgt vanuit de huidige samenstelling van de vakgroep te weinig ruimte.

3.1.1.6 Wiskunde in het aso van de tweede graad, Wetenschappen (D/2002/0279/047) en in het aso van de derde graad, Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen en Moderne talen-wetenschappen (D/2004/0279/020)

Voldoet

Het erkenningsonderzoek wijst uit dat de decretale en reglementaire bepalingen voor de leerplanrealisatie van wiskunde in de beide graden voldoende worden nageleefd. De evaluatie is representatief en valide voor het gegeven onderwijs.

Onderwijsaanbod De eindtermen en leerplandoelstellingen van beide graadleerplannen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evenwichtige verdeling over de onderwijstijd is in de beide graden echter niet optimaal. Er wordt veel en langdurig herhalingsleerstof aangeboden, vooral in het begin van de eerste leerjaren van elke graad. Deze keuzes zetten de onderwijstijd, besteed aan de basisdoelstellingen verder op in het programma, onder druk. Dat heeft repercussies op de diepgang van de behandeling ervan en leidt ertoe dat de basisleerstof niet altijd voldoende vlot kan beklijven. Vooral meetkundige onderwerpen, en in 't bijzonder ruimtemeetkunde in de tweede graad lijden hieronder. En in de derde graad komen alle keuzeonderwerpen slechts aan bod in het tweede leerjaar. Sommige leerplandoelen in de derde graad kennen door deze tijdsdruk een weinig ambitieuze behandeling. Dat brengt de kwaliteitsvolle wiskundige ondersteuning van de component wetenschappen.

De leerboekgerichtheid overweegt op de leerplangerichtheid. Daarbij wordt het leerboek niet altijd op een kritische wijze ingezet. De klemtoon ligt op het verwerken van leerstof, de achterliggende leerplandoelen zijn minder consequent het uitgangspunt. Zo zijn de leraren, ondanks enkele goede aanzetten, nog zoekende om 'vaardigheden' conform de verwachtingen in het leerplan aan te pakken. Deze component kent een te weinig expliciete behandeling en wordt te veel beschouwd als vanzelfsprekend ingebouwd doorheen heel het curriculum.

Uitrusting De leermiddelen om de doelstellingen te realiseren voldoen. De didactische uitrusting is klassiek maar verzorgd. Voor de realisatie van de ICT-verwachtingen in de vakgebonden eindtermen en de leerplandoelen kiest de school voor het gebruik van grafische rekenmachines. Omdat de ICT-integratie ook vaak beperkt blijft tot het gebruik van grafische rekenmachines, zijn er nog groeikansen om ICT op een functionele wijze in het onderwijsleerproces in te schakelen. Wiskundige informatie verwerken, berekenen, uitvoeren of onderzoeken met behulp van andere ICT middelen wordt nog teveel als uitzonderlijk beschouwd. Het ontbreken van een wiskundelokaal, bijvoorbeeld per graad, maakt het moeilijk om een krachtige wiskundige leeromgeving uit te bouwen.

Evaluatiepraktijk De evaluatie is representatief en valide voor het gegeven onderwijs, ze is conventioneel en vooral kennisgericht. De toetsen en proefwerken zijn verzorgd. De beoordelingen zijn betrouwbaar en transparant. Leraren stellen proefwerken samen op. Toetsen zijn meestal schriftelijke herhalingstoetsen. Taken worden doorgaans niet gequoteerd. Ondanks enkele goede aanzetten tot innoverende en differentiërende evaluatievormen, blijft de evaluatiecultuur voorlopig vooral een testcultuur. Er zijn weinig sporen van expliciete evaluatie van inzichten, vaardigheden en vakattitudes, opgenomen in de leerplandoelstellingen. In

procesevaluatie moet de school nog groeien.

Leerbegeleiding De vakdeskundigheid van de wiskundeleraren is hoog en de omgang met de leerlingen constructief en bemoedigend. De didactische aanpakken in de les leunen meestal aan bij het onderwijsleergesprek. Activerende werkvormen en differentiatie komen slechts mondjesmaat aan bod en zijn leraargebonden. Door de gekozen aanpakken heeft het onderwijsproces nog een hoog productgericht gehalte.

De remediërbereidheid van de leraren is reëel. Extra oefeningen zijn beschikbaar, soms via het elektronisch platform. Het blijft echter hoofdzakelijk bij een vrijblijvend aanbod waarop de leerlingen al of niet ingaan. Daadwerkelijke, door de leraar gestuurde en opgevolgde acties zijn niet sterk ingeburgerd. De verantwoordelijkheid wordt eerder bij de leerlingen gelegd. De efficiëntie van deze benadering is laag en de effectiviteit onzeker en niet bewaakt.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep is actief en probeert ook pedagogisch-didactische onderwerpen op de agenda te zetten. De besprekingen van deze laatste zijn eerder vrijblijvend. De vakgroep slaagt er nog niet in om tot afspraken te komen over een gezamenlijke visie en aanpak van de ondersteunende onderwijsprocessen. Het ontbreekt aan gelijkgerichtheid. Daarmee is de rol van de vakgroep weinig sturend. Ook de innovatieve kracht is beperkt, met name inzake activerende werkvormen, procesgerichtheid en vernieuwende evaluatievormen. Interessante individuele initiatieven van leraren worden niet geconsolideerd op vakgroepe niveau. De vakgroep speelt ook nog onvoldoende zijn rol als platform om de gevolgde nascholingen te dissemineren, waardoor de opbrengsten van de professionaliseringsinspanningen beperkt zijn.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex secundair, art. 15, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex secundair, art. 15, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex secundair, art. 15, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex secundair, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëringmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex secundair, 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex secundair, art. 15, 7°)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex secundair, art. 15, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex secundair, art. 115, 4)	ja
Respecteert de school voor gewoon secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex secundair, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex secundair, art. 115, tweede en derde alinea 252, § 1b en 252, § 2)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex secundair, art. 115, tweede en derde alinea 252, § 1b en 252, § 2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex secundair, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid.

Motivering

Het nascholingsbeleid vertrekt vanuit een visie die is ingebed in het salesiaans opvoedingsproject. Het coördineren van het nascholingsbeleid gebeurt door de schoolleiding en dit in samenspraak met de directieraad. Voorts is er een coördinator die vooral instaat voor zowel de prospectie als de administratieve opvolging van de nascholing.

Het nascholingsplan wordt opgesteld vanuit een behoeftenonderzoek bij alle personeelsleden. Dit gebeurt vanuit de voorstelling van prioriteiten waarin alle facetten van onderwijs zijn opgelijst. Aan het nascholingsplan worden door de directieraad ook prioriteiten uit het schoolwerkplan toegevoegd. Voorts is er ook de vorming rond het eigen opvoedingsproject in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst van Don Bosco. Voor het volgen van vakgerichte nascholing verwacht de school het initiatief van de individuele leraar. Ook voor het multipliceren van gevolgde nascholing rekent de schoolleiding op de vakgroep. De verslaglegging van de vakgroepwerking biedt evenwel weinig info terzake. De schoolleiding houdt weinig toezicht op het effect en de multiplicatie van de gevolgde nascholing. Bij de functioneringsgesprekken vormt de deskundigheidsbevordering wel een onderwerp van gesprek.

Algemeen pedagogische nascholing is geregeld aan de orde bij personeelsvergaderingen en pedagogische studiedagen. Uit praktische overwegingen en omwille van een ruim bereik worden ook op school geregeld vormingssessies georganiseerd over prioritair vastgelegde onderwijsthema's. De voorgelegde lijsten van gevolgde nascholingen bevatten een ruim aantal vakken. Een beperkt aantal vakken komt niet voor. De nascholingsgelden worden correct aangewend. De school investeert daarbij nog extra financiële middelen.

De schoolleiding roept op tot vakgroepwerking en nodigt uit om vier keer per jaar te vergaderen. Agenda en concretisering worden bepaald door de vakverantwoordelijke. Het realiseren van deze opdracht vertoont grote kwaliteitsverschillen. Het gemis aan duidelijke sturing vanuit de schoolleiding maakt dat het rendement van de vakgroepwerking beperkt is. De vakgroepen zijn nog niet uitgebouwd tot een krachtig forum voor leerplanstudie en uitwisseling van aanwezige expertise. Daardoor bieden zij nog weinig zuurstof bij de leerplanrealisatie.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

Vanuit het salesiaanse opvoedingsproject besteedt de school veel aandacht aan leerlingenzorg en studiebegeleiding. Zij stelt het welzijn en de betrokkenheid van haar leerlingen centraal, uitgaande van de kernwaarden verbondenheid, verantwoordelijkheid, vrijheid en zingeving.

De school investeert in BPT-uren voor studieondersteuning en voor zorgbreedte, waarvoor de graadcoördinatoren, de cel leerlingenbegeleiding en de werkgroep leerzorg instaan. Er is opvolging via verslaggeving van gesprekken.

Schoolbreed is de remediëring goed uitgewerkt. De school wil preventief en curatief werken. Dit komt vooral in de eerste graad tot uiting in de organisatie van een extra studie-uur 'leren leren', het gebruik van de OVUR-methode, de structurele inhaallessen voor Nederlands, Frans en wiskunde, de huiswerkklas en de mogelijkheid tot avondstudie.

Voor de tweede en derde graad zijn nieuwe schoolagenda's ontworpen, die vooral tot doel hebben de leerlingen te leren plannen en ze stiptheid bij te brengen. Bij nazicht van de agenda's viel op dat in de derde graad, waar de leerlingen meer verantwoordelijkheid wordt gegeven, de schoolagenda's matig worden ingevuld en zo goed als niet worden aangewend om effectief te plannen.

Tijdens coachingsnamiddagen en zelfreflectiemomenten en aan de hand van werkschriften, studeerportfolio's en seminars in de derde graad worden de leerlingen aangespoord tot het aanleren van een goede studiehouding en worden ze gemotiveerd om zelfstandig hun leertraject te sturen. Leerlingen die bij de delibererende klassenraad een waarschuwing hebben gekregen, worden door de vakleraar aan de hand van een studiebegeleidingsfiche ondersteund en door de graadcoördinator gemonitord. De rapportresultaten worden persoonlijk met de leerlingen besproken.

Remediëring is hoofdzakelijk een initiatief van de individuele leraar. Tijdens de middagpauze of na de reguliere lessen leveren veel leraren extra inspanningen om leerlingen met leerproblemen en/of inzichtelijke- en vakinhoudelijke problemen te ondersteunen. Deze acties en het resultaat ervan worden gecommuniceerd en opgevolgd op de wekelijks ingeroosterde klassenraden en bij oudercontacten.

Algemeen worden de effecten van de remediëringsactiviteiten op vakkenniveau echter nog niet systematisch geregistreerd in het leerlingenvolgsysteem. Evenmin wordt een link gelegd tussen de leerbegeleiding, de evaluatie, de rapportering en de motivering van B- en C-attesten (zie ook Evaluatiepraktijk). In het elektronisch leerlingenvolgsysteem worden de klassenraadcommentaren en vooral informatie over zorg geregistreerd. Het gebruik van het elektronisch leerplatform mist nog een duidelijke visie en implementatie op het lerarenniveau.

Met de basisscholen wordt informatie over de leerlingen uitgewisseld, onder meer aan de hand van de BaSo-fiche, een gegevensdocument, bedoeld om de overgang van de basisschool naar het secundair onderwijs zo vlot mogelijk te laten verlopen. Op die manier worden leerstoornissen gedetecteerd. Na een observatieperiode en bespreking in de klassenraad worden sticordi-maatregelen genomen en wordt een individueel handelingsplan opgesteld. De school heeft hiervoor een zorgfolder ontwikkeld. Er is wekelijks overleg tussen de directie, de werkgroep leerzorg, de graadcoördinatoren en het CLB.

De acties worden geregeld geëvalueerd op hun doeltreffendheid. De evaluaties geven aanleiding tot bijstellingen.

4.3 Evaluatie

De school staat voor de kwaliteitsbewaking van deze indicator aan het begin van een ontwikkelingsproces.

4.3.1 Evaluatiepraktijk

Motivering

De school heeft een eerder impliciete visie op haar evaluatiepraktijk. Het algemeen vertrekpunt en de inspiratie is het salesiaanse opvoedingsproject dat een breed en zorgzaam mensbeeld voorstaat. Evaluatie mag dan niet louter cognitief zijn, moet breed zijn en rekening houden met de ontwikkeling van de leerling en met zijn/haar totale persoonlijkheid en groei. De concretisering van deze algemene missie in strategische en operationele doelstellingen voor het evaluatiebeleid is slechts fragmentarisch terug te vinden.

Voorlopig zijn evaluatieaspecten als de bewaking van validiteit, betrouwbaarheid en transparantie, een visie op procesevaluatie en evaluatie als onderdeel van het eigen onderwijsproces nog niet schoolbreed uitgewerkt. De school geeft hierin zeer veel vertrouwen aan de professionaliteit van de vakgroepen en van de individuele leraren. Het beleid kiest daarmee voor een evaluatiecultuur steunend op engagement en verantwoordelijkheid, maar ook op redelijkheid, verbondenheid en hartelijkheid. Deze eerder begeleidende aanpak vraagt een hoge mate van zelfsturing door de vakgroepen. Die vakgroepen slagen er slechts gedeeltelijk in om deze toebedeelde rol waar te maken. Op het uitvoeringsniveau vullen de leraren de evaluatiepraktijk naar eigen inzichten en inschattingen in. Dat alles resulteert, qua doelgerichtheid, in een ongelijk beeld van de evaluatiepraktijk.

De school ondersteunt de evaluatiepraktijk met een aantal organisatorische afspraken en richtlijnen. Zij opteert voor een trimestersysteem in de eerste graad en een semestersysteem in de tweede en derde graad, aangevuld met extra deelproefwerken met Pasen voor een aantal vakken in het eerste leerjaar van de tweede graad. De pomolo-vakken (plastische, muzikale en lichamelijke opvoeding) en seminarievakken evalueren gespreid. In de seminarievakken wordt geëxperimenteerd met vernieuwende evaluatiemethodes. De puntenverhoudingen tussen dagelijks werk en proefwerken evolueren over de drie graden van 40/60, 30/70 tot 25/75. De hoge waardering van de proefwerken lokt een veeleer kennisgerichte evaluatie uit en bemoeilijkt het honoreren van de inspanningen voor het dagelijks werk. De school zet daarmee alsnog vooral in op een productgerichte aanpak, procesevaluatie in de vakken krijgt vanuit het systeemniveau weinig impulsen. Vakafhankelijk zijn er voorzichtige aanzetten voor meer innovatieve beoordelingsvormen (o.a. zelf- en portfolio-evaluatie), maar globaal gezien blijft de implementatie van nieuwe evaluatieprocedures bescheiden. De school is op dit vlak nog zoekende.

De evaluatie steunt hoofdzakelijk op een cijfercultuur, ook voor dagelijks werk (DW). De frequentie van de toetsen voor het DW-cijfer is soms laag en het cijfer bevat vaak enkel herhalingstoetsen. Evaluatie van vaardigheden en desgevallend van vakattitudes is niet uitgewerkt. In voorkomend geval is hun gewicht in de evaluatie bovendien leraargebonden bepaald en bijgevolg divergent ingevuld. Slechts enkele vakgroepen werkten een min of meer gelijkgerichte regeling uit. Daarmee wordt de validiteit gerealiseerd m.b.t. de behandelde leerinhouden, maar in mindere mate ten aanzien van de leerplandoelen die gericht zijn op competentieontwikkeling.

Ook inzake deliberaties steunt de school vooral op algemene principes, concrete deliberatiecriteria zijn beperkt of behelzen vooral technisch-administratieve afspraken. Redelijkheid, salesiaans engagement en prospectieve gerichtheid staan voorop. Door het ontbreken van minimale operationele afspraken heeft de school het soms moeilijk om op uitvoeringsniveau de gelijkgerichtheid van de werking van de delibererende

klassenraden te bewaken.

De motivering van de B- en C-attesten hanteert standaardformuleringen, waardoor niet alle relevante elementen voor de individuele beslissing voldoende worden onderbouwd. Zo is bij sommige B-attesten de relatie tussen de vastgestelde tekorten en de besliste clausulering onvoldoende duidelijk en gedetailleerd geargumenteed. De motiveringen verwijzen ook zelden expliciet naar de opbrengst van de genomen acties en remediëringsinitiatieven van de klassenraden in de loop van het schooljaar. De school dreigt hier in het nauw te komen met de correcte toepassing van de regelgeving (art 5, §1 van het Organisatiebesluit voltijds secundair onderwijs, 19/07/2002). M.b.t. de uitgestelde beslissingen volgt de school wel consequent de regelgeving en beperkt ze tot uitzonderlijke en individuele situaties.

De school verzamelt op beleidsniveau een aantal systematische gegevens omtrent de evaluatiepraktijk. In de directieraad en via de coördinatoren zijn er aanzetten tot analyse, soms in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst. Binnen de vakgroepen geven de evaluatieresultaten echter zelden aanleiding tot kritische reflectie. Het consequent aanwenden van de resultaten van de evaluatie om het eigen onderwijsproces bij te sturen is niet sterk ingeburgerd bij het lerarencorps.

De school heeft sinds vorig schooljaar het proces opgestart om samen te komen tot een veralgemeend en onderbouwd evaluatiebeleid. De werkgroep 'evaluatie' heeft een brede bottom-up werking opgezet met inbreng voor alle partners. Het project moet op niet al te lange termijn resulteren in een integrale en gedragen visie op evaluatiecultuur en –praktijk, geëxpliciteerd in werkbaar doelstellingen. Naast de resultaatsverwachting wil het beleid met het uitwerkingsproces ook het evaluatie-denken op school een nieuw elan geven.

4.3.2 Rapporteringspraktijk

Motivering

De school ondersteunt de rapporteringspraktijk met een aantal organisatorische afspraken en keuzes. De inhoudelijke opties van de school i.v.m. de rapporteringspraktijk zijn nog niet uitgeschreven in een specifieke visietekst. Wat de school vooral wil rapporteren, hoe sterk daarbij de aandacht is voor alle vormingsaspecten, wat de opbrengst van rapportering moet zijn, enz. is enkel impliciet terug te vinden in de beschreven procedures.

De eerste en de tweede graad rapporteert cijfermatig vijfmaal het dagelijks werk en driemaal de proefwerken. In de derde graad worden dat vier dagelijks werk rapporten en twee proefwerkenrapporten. De school kiest bewust voor het communiceren van enkel de kerncijfers in deze rapporten. Hoe bijvoorbeeld het vakcijfer tot stand kwam, wat precies de tekorten veroorzaakte en tot welke remediëringsacties de begeleidende klassenraad besloten heeft, staat niet in het rapport. Vakcommentaren komen in het rapport niet voor. Daardoor is de informatieve waarde van het rapport beperkt.

De school stelt zich op het standpunt dat toelichtingen en informatie mondeling efficiënter kunnen worden verstrekt, met name op de ouderavonden. Het rapport wordt daarom uitgereikt op de ouderavond zelf. Ouders maken een afspraak met de klastitularis, maar kunnen ook vragen de vakleraren te spreken. Volgens de school kent deze mondelinge rapportering een groot succes. Nagenoeg alle ouders maken er gebruik van. De oudercontacten worden degelijk voorbereid en achteraf geëvalueerd. De geformaliseerde 'leerlingencontacten' en het sterke leerlingenvolgsysteem ondersteunen deze communicatie en rapportering.

Om de efficiënte communicatie nog te verhogen wordt op twee van de vier ouderavonden aan de ouders van de eerste twee graden een apart attituderapport uitgereikt. Daarin kent de klassenraad een score toe op een schaal van zeer goed tot onvoldoende voor de attitudes aandacht en medewerking, houding, orde en stiptheid, studie-inzet. Ook zelfevaluatie van de leerling is onderdeel van deze scoring. In de derde graad

staat de evaluatie van de onderzoekscompetentie apart op het rapport. Op het einde van het schooljaar krijgen de leerlingen een jaarsyntheseblad met de jaarresultaten, de behaalde attesten/studiebewijzen, de adviezen van de klassenraad en met een uittreksel uit de notulen als motivering in het geval van B/C-attesten.

Voor de procesmatige rapportering gebruikt de school verder een 'vervoermap' waarin taken en toetsen – en hun verbetering - worden bijgehouden. Die worden ter kennisname en ter ondertekening voorgelegd aan de ouders. In de hogere jaren verwatert het systeem enigszins. Ouders hebben in principe toegang tot het elektronisch platform om de leervoortgang te volgen, maar dit is niet verregaand uitgewerkt.

De school doet inspanningen om haar rapporteringsbeleid kwaliteitsvol te laten verlopen, maar dat gebeurt voorlopig nog op een eerder pragmatische wijze. De school is nog zoekende om, in samenhang met het in de steigers staande project 'evaluatie', ook het rapporteringsbeleid een doorstart te laten kennen in de nabije toekomst.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De school wordt geleid door een directieteam dat bestaat uit een directeur en een adjunct-directeur. Beide werken complementair samen en vormen met de graadcoördinatoren een directieraad die instaat voor de dagelijkse werking. Het algemeen beleid wordt gekenmerkt door een motiverend en inspirerend leiderschap.

De schoolvisie is gebaseerd op het salesiaans pedagogisch project dat het welzijn van de leerling centraal stelt. Vertrekkend vanuit de kernwaarden (verbondenheid, verantwoordelijkheid, vrijheid en zingeving) worden lange termijn doelstellingen en strategische beleidslijnen gedefinieerd. In het denkproces over de strategische oriëntering worden de personeelsleden actief betrokken. Een aantal werkgroepen leggen zich toe op specifieke aspecten van de schoolwerking.

De directie stelt zich tot taak de schoolvisie toe te passen op alle beleidsdomeinen en de brede gedragenheid ervan te bewaken. Het personeelsbeleid staat o.m. in het teken van de impregnatie van de salesiaanse aanpak, met name via aanvangsbegeleiding, vorming en functioneringsgesprekken.

De meerderheid van het schoolteam is geëngageerd om die aanpak in de praktijk te brengen. De sfeer van verbondenheid die inherent is aan het project vertaalt zich in een collegiale schoolcultuur en actieve betrokkenheid, al zijn er dissonante klanken over onderhuidse spanningen. Die hebben vaak te maken met een verschillende visie op de balans tussen begeleiden en sanctioneren. In dit verband wordt door sommigen een krachtadiger leiderschap verwacht. De schoolleiding werkt volhardend verder aan de groei naar een verbindende school waarbij een evenwicht gezocht wordt tussen disciplineren en tolereren. Een pedagogische studiedag werd gewijd aan een denkoefening over geschikte strategieën om die cultuur te realiseren.

De vertaalslag van het pedagogisch project naar specifieke beleidskeuzes wordt gehinderd door een tijdsbesteding die grotendeels wordt ingenomen door aangelegenheden van praktische en organisatorische aard. De directieraad was hierdoor weinig beleidsbepalend. Om dit bij te sturen worden planningsnamiddagen georganiseerd waarop de strategische lijnen worden uitgezet. Met betrekking tot een aantal processen (bijv. vakgroepwerking en evaluatiepraktijk) staat de school nog aan het begin van een ontwikkelingstraject en dringt zich een krachtiger aansturing en opvolging op. Voor andere processen zoals de leerbegeleiding en het taalbeleid heeft de school zich al sterk ontwikkeld.

De schoolleiding biedt aan de personeelsleden voldoende mogelijkheden om zich te engageren bij de besluitvorming. Naast de decretaal verplichte overlegorganen fungeert een adviesraad als resonantiegroep voor de directie. Die denkt mee over de strategische oriëntering van het schoolbeleid. De formele overlegorganen functioneren conform de regelgeving. De communicatielijnen tussen de schoolleiding en het team zijn transparant, maar werken niet altijd optimaal in beide richtingen. De informatiedoorstroming m.b.t. het zorgbeleid kan geoptimaliseerd worden.

De school heeft een goed functionerende leerlingenraad en een actieve ouderraad. Zij behaalde het label van oudervriendelijke school.

Het beleid heeft oog voor de draagkracht van de personeelsleden en streeft een evenwichtige taakverdeling na. Soms liggen vage taakomschrijvingen aan de basis van een onevenwicht in de taakbelasting (bijv. graadcoördinatoren versus de rol van klasleraren in de eerstelijnszorg). Aan de hand van een taaklastmeting wil de schoolleiding de werkbelasting in kaart brengen en een aantal verantwoordelijkheden duidelijker definiëren en omzetten in geïndividualiseerde functiebeschrijvingen. Zij houdt ook de vinger aan de pols aan de hand van evaluatie- en functioneringsgesprekken.

De school zit in een transitiefase wat haar kwaliteitszorgsysteem betreft. De kwaliteitsstuurgroep die met een zelfevaluatie-instrument werkte, functioneerde niet optimaal. Zij wil nu met externe ondersteuning werken aan een schooleigen kwaliteitssysteem. Zij kan daarvoor terugvallen op een cultuur van zelfevaluatie die zij de voorbije jaren heeft opgebouwd. Op geregelde basis worden bevragingen georganiseerd bij verschillende doelgroepen (leraren, leerlingen, ouders). Daarnaast verzamelt de school outputgegevens die haar rendement in kaart brengen. De resultaten worden geanalyseerd en meegenomen bij de prioritering van actiepunten. Externe evaluaties (bijv. van de eigen inrichtende macht) worden als ondersteunend ervaren.

De schoolleiding laat haar functioneren ook evalueren door de personeelsleden. Naast een aantal werkpunten blijkt uit de bevraging dat o.m. de duidelijke visie en de aanspreekbaarheid gewaardeerd worden. De directieraad en de adviesraad evalueren de eigen werking, maar dit gebeurt overwegend intuïtief en niet op basis van vooropgestelde effecten. Doelstellingen worden immers doorgaans niet meetbaar geformuleerd.

De vraag van de leerlingen om leraren te evalueren wordt met omzichtigheid behandeld. Over het algemeen wordt de invoering van vernieuwingen voorzichtig afgewogen tegenover de bereidheid van het korps om vanzelfsprekendheden ter discussie te stellen. Het beleid is erop gericht vernieuwingen vanuit zichzelf te doen groeien. Deze werkwijze vertraagt de ontwikkelingsdynamiek, maar werkt een bredere acceptatie in de hand.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie van muzikale opvoeding in de eerste graad
- De leerplanrealisatie van Duits in de derde graad van de pool Moderne talen

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het positieve leer- en leefklimaat
- De professionele taakbekommernis van de personeelsleden
- De leerlingbetrokkenheid en de zorg om het welbevinden
- De leerbegeleiding
- De brede harmonische vorming
- Het taalbeleid

Wat betreft het algemeen beleid

- De implementatie van het pedagogisch project
- Het motiverend leiderschap
- Het zelfevaluerend vermogen
- De participatieve besluitvorming
- De ouderparticipatie

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De vakgroepwerking
- De evaluatiepraktijk
- De rapporteringspraktijk
- Het competentieontwikkeland onderwijs
- De uitrusting voor een aantal vakken
- De motivering van B- en C-attesten

Wat betreft het algemeen beleid

- De aansturing en opvolging van onderwijskundige processen

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie van Engels in de derde graad aso Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en Moderne talen-wiskunde

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

het **voor alle structuuronderdelen**

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Herman Ros de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	